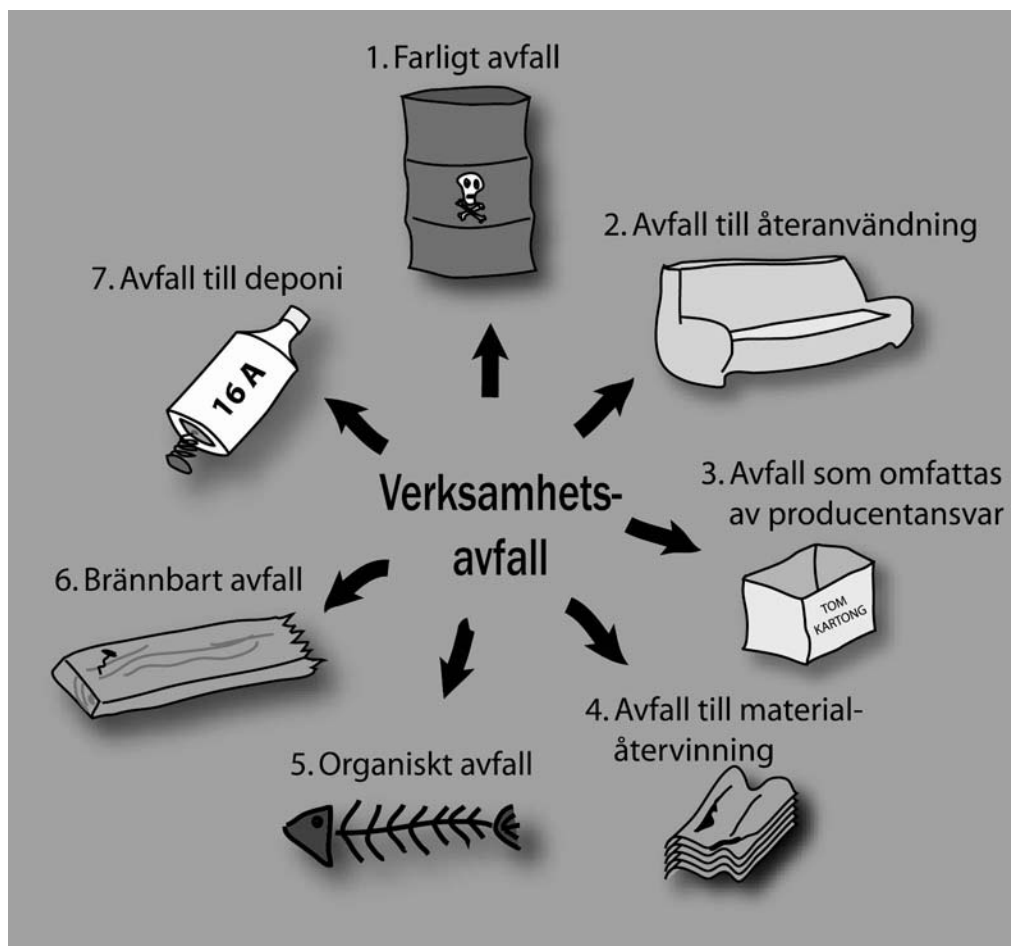

AVFALLSHANTERING VID FÖRETAG

SLUTRAPPORT
NOVEMBER 2004

SAMMANFATTNING

Huvudparten av de 81 besökta företagen i Kalmar Län sorterar sitt verksamhetsavfall helt eller delvis och utnyttjar därmed möjligheterna att återanvända och återvinna avfall. Ett positivt resultat av projektet är även att de flesta företag arbetar aktivt för att motverka att avfall överhuvudtaget uppkommer i verksamheten.

Företagen sorterar ut avfall i följande fraktioner: farligt avfall, återanvändningsavfall, producentansvarsavfall, återvinningsavfall, brännbart avfall, deponirest och hushållsavfall. Återvinningen av verksamhetsavfall skulle kunna öka om sorteringen förbättrades på företagen. Idag sorteras en del producentansvarsavfall och annat återvinningsbart avfall felaktigt som brännbart avfall eller som deponirest.

De flesta av de besökta företagen har utsett en ansvarig för avfallshanteringen inom verksamheten.

Över hälften av företagen känner till att avfallsmottagaren har tillstånd att ta emot avfallet. De flesta anlitar en transportör som har tillstånd eller har anmält transporten till Länsstyrelsen. Transport av eget avfall utan tillstånd har medfört att en åtalsanmälan har lämnats till åklagaren under projekttiden. En miljöstraffavgift har tagits ut på grund av otillåten transport av farligt avfall.

Det farliga avfall som finns på företagen lagras i de flesta fall bra, dock finns anmärkningar på märkningen och invallningen.

Samtliga projektmål har uppfyllts och vi kan konstatera att inspektioner på företagen ökar återvinningen och minskar deponering av verksamhetsavfall.

Den tillämpade arbetsmetoden uppskattas av både företagare och miljöhandläggare. Företagen anger att informationen, bemötandet, hjälpen, bekräftelsen och dialogen under inspektionerna var värdefulla. Företagen har främst önskemål om mera information om avfall och goda exempel inom området.

Miljöhandläggarna uppskattar det gemensamma inspektionsunderlaget, som ger ett bra stöd vid inspektionen. En del handläggare uppger att dock att underlagets uppbyggnad kan förbättras.

Projektet är ett exempel på hur man rent praktiskt, effektivt och resultatnriktad kan arbeta med att nå de nationella och regionala miljömål om avfall.

Arbetsgruppens förslag till åtgärder för att minska mängden avfall samt öka återanvändningen och återvinningen av verksamhetsavfall är följande:

- **EUs avfallshierarki (avfallstrappan) ska genomsyra och tydliggöras i all avfallslagstiftning.**

Avfallstrappan förtydligar bland annat att återanvändning och återvinning av verksamhetsavfall ska gå före både förbränning och deponering.

Skyldigheten att sortera ut de olika avfallsfraktioner bör klart framgå i lagstiftningen.

Aktuell statistik över mängder och hantering av verksamhetsavfall ska tas fram fortlöpande.

Det är i dagsläget, med de resurser som tillsynsmyndigheterna har, omöjligt att få fram en rimlig siffra på vilka avfallsmängder företagen i regionen producerar. Företagarna och tillsynsmyndigheterna upplever att klassificering av avfall är komplicerad och tidskrävande. Om detta arbete inte även ledar fram till information om vilka mängder och hanteringsmetoder som finns, bör systemet ses över.

För att visa att både de nationella och regionala miljömålen uppfylls, måste aktuell statistik över verksamhetsavfallsmängderna finnas. Ansvaret för insamling och sammanställning av avfallsstatistik bör ligga på nationell nivå och vara lättillgängligt för tillsynsmyndigheterna och företagen.

- **Företagarna och tillsynsmyndigheterna bör fortlöpande informeras om nya lagar och hanteringsmetoder inom avfallsåtervinning.** Branschorganisationerna och Naturvårdsverket har ett stort ansvar i denna fråga.
- **En bra sortering av avfall säkras om alla inom ett företag fortlöpande utbildas inom avfallsområdet,** får information om hur mycket som sorteras och en kännedom om hur sorteringen av avfallet gynnar både ekonomin och miljön.
- **En del av företagen, framförallt mindre företag, önskar längre öppettider på centraler för mottagande av producentansvarsmaterial.** Önskemål finns från företag att lämna mindre mängder verksamhetsavfall på kommunens återvinningscentraler. Detta är något som kommunerna inte har någon skyldighet att göra, men det underlättar för framförallt mindre företag om det finns en möjlighet för dem att göra det.

PROJEKTETS MÅL

Mål 1:

Genom tillsyn öka återvinningen och återanvändningen av verksamhetsavfall och därmed minska mängden avfall som läggs på deponi.

Resultat:

81 företag har besökts av 12 tillsynsmyndigheter.

28 (=65%) av 43 företag uppger i utvärderingen att de kommer att öka återvinningen av avfall och 37 (=71%) av 52 uppger att de kommer att minska deponeringen av verksamhetsavfall.

Mål 2:

Öka företagarnas och miljöhandläggarnas kompetens inom avfallsområdet.

Resultat:

133 representanter från företag och tillsynsmyndigheter deltog i temadagarna om avfall.

Cirka 1100 miljöfarliga verksamheter i länet har fått broschyren ”Information om verksamhetsavfall”.

81 verksamheter har besökts av 12 tillsynsmyndigheter och 29 miljöhandläggare har deltagit i projektet.

Mål 3:

Kartlägga möjligheter och hinder för en ökad återvinning/återanvändning av avfall på företag.

Resultat:

Denna rapport, som även innehåller arbetsgruppens förslag på hur återanvändningen och återvinningen kan öka, skickas för kännedom till Länets tjänstemannagrupp för avfallsfrågor, Naturvårdsverket, Tillsyns- och föreskriftsrådet, Kommunförbundet och Svenska Renhållningsverksföreningen för kännedom.

ARBETSMETOD

Vid Miljösamverkan Sydosts verksamhetsplanering inför 2004, röstade 11 av länets 13 tillsynsmyndigheter på ett tillsynsprojekt om verksamhetsavfall. När projektet genomfördes under 2004 deltog alla länets 13 miljöenheter i projektet.

Projektet genomfördes i följande ordning under 2004:

Januari - maj

En projektarbetsgrupp (4 miljöhandläggare och projektledare) och en kontaktpersongrupp (en representant från övriga miljöförvaltningar) bildades. Arbetsgruppen arbetade fram följande:

Projektmål och projektbeskrivning

Gemensam inspektionshandledning

Informationsmaterial om verksamhetsavfall till företag

Planering av informationsdagen för verksamhetsutövare och miljöhandläggare

Inspektionshandledningen testades på två verksamheter och presenterades för kontaktpersongruppen

Maj

Informationsdagen om verksamhetsavfall genomfördes för 146 anmälda deltagare, varav 84 representerade länets företag och 62 kom från den offentliga sektorn.

Maj – September

En stor del av de miljöfarliga verksamheter i länet (cirka 1100) fick informationsbroschyren om verksamhetsavfall.

81 företag i länet informerades om att ett besök planerades och företagen fick i uppdrag att klassa sitt avfall och sammanställa mängden inför besöket.

Miljöförvaltningarna valde själva ut vilka miljöfarliga verksamheter (A, B, C och U) som skulle besökas.

Nästan alla inspektioner genomfördes under september månad.

Oktober

Projektarbetsgruppen samlades och granskade projektresultaten

Förslag till slutrapport remitterades till kontaktpersongruppen

November

Slutrapporten färdigställdes av arbetsgruppen och en kortfattad broschyr om projektets resultat skickades till miljöfarliga verksamheter i länet, näringslivskontor och företagsorganisationer.

En sammanfattning av resultaten skickades till Länets tjänstemannagrupp för avfallsfrågor, Naturvårdsverket, Tillsyns och Föreskriftsrådet, Renhållningsverksföreningen och Kommunförbundet för kännedom.

RESULTAT OCH KOMMENTARER

Antal inspekterade verksamheter i länet: 81 (3A-, 24B-, 38C- och 16U- verksamheter)

Antal inspektörer som har jobbat med projektet: 29

Antal förvaltningar som informerat om verksamhetsavfall: 13

Antal förvaltningar som informerat och inspekterat verksamheterna: 12

Verksamheterna valdes ut enligt:

Tillsynsplanen: 2 förvaltningar

Annat: 9 förvaltningar (några förvaltningar valde att besöka de verksamheter där mycket avfall uppkom)

Inget svar: 1 förvaltning

1. Hur många företag har ni besökt?

Företag	A	B	C	U	totalt
Antal	3	24	38	16	81

3. Hur många företag har infört miljöledningssystem?

Företag	A	B	C	U	totalt
Antal	3	14	16	3	36

Kommentarer till fråga 1 och 3

Samtliga A-verksamheter och över hälften av B-verksamheterna har infört ett miljöledningssystem i verksamheten. Mindre än hälften av C- och U-verksamheterna har infört ett miljöledningssystem.

Ett miljöledningssystem är bra men säkrar inte alltid att lagstiftningen uppfylls. Resurser i form av tid och pengar måste avsättas av verksamheten om miljölagarna ska uppfyllas.

4. Antecknas uppkommen mängd verksamhetsavfall?

Företag	A	B	C	U	totalt
Antal ja	3	17	20	5	45
Antal nej			7	6	13
Antal delvis		7	10	4	21
Inget svar			1	1	2

Kommentarer till fråga 4

A- och B-företagen dokumenterar avfallsmängden helt eller delvis, hälften av C-företagen dokumenterar helt eller delvis medan huvudparten av U-företagen ej dokumenterar mängden. En trolig förklaring till detta är att A- och B-företagen är vana att redovisa sina avfallsmängder i miljörapporten, medan C- och U-verksamheterna vanligen inte lämnar miljörapport till sin tillsynsmyndighet.

Det finns inget uttalat krav på att dokumentera avfallsmängderna eller avfallsslagen som uppkommer inom verksamheten för C- och U-verksamheter. Arbetsgruppen anser, med stöd av kunskapskravet, att företagen måste dokumentera vilka avfallsmängder och avfallsslag som uppkommer. Bra underlag och kunskap om avfallsmängder och avfallsslag ökar möjligheten till rätt hantering.

5. Sorteras verksamhetsavfallet?

Företag	A	B	C	U	totalt
Antal ja	3	23	33	16	75
Antal nej		1	3		4
Antal delvist			1		1
Inget svar			1		1

Kommentarer till fråga 5

De allra flesta företagen, A, B, C och U sorterar sitt verksamhetsavfall, vilket är mycket glädjande.

Arbetsgruppen kan se en tendens till en ökad sorteringsgrad av avfallet när detta ger en ekonomiskt ersättning. En förutsättning för detta är dock en ökad renhetsgrad på avfallet.

Underlaget bör kompletteras med rutorna helt eller delvis.

6. Vidtas åtgärder för att minska uppkomsten av verksamhetsavfall?

Företag	A	B	C	U	totalt
Antal ja	3	20	32	12	67
Antal nej		4	5	3	12
Inget svar			1	1	2

6a-6e Uppkomsten av avfall hindras främst under:

	A	B	C	U	totalt
Konstruktion/produktutvecklingen	1	11	19	4	35
Vid inköp	3	12	24	4	43
Under processen	1	15	21	5	42
Efter processen	2	4	11	5	22
Annat		3	4	4	11

Kommentarer till fråga 6

De flesta företagen arbetar med att förhindra att avfallet överhuvudtaget uppkommer. Arbetet sker främst under processen, vid inköp och under konstruktionen/produktutvecklingen.

Flera företag anger att avfallsproduktionen vid legotillverkning är svår att påverka.

8. Har företaget kunskap om att avfallsmottagaren har tillstånd att ta emot avfallet?

Företag	A	B	C	U	totalt
Antal ja	3	15	21	10	49
Antal nej		9	17	6	32

Kommentarer till fråga 8

En del företagare har kontrollerat att avfallet slutligen kommer på rätt ställe, det vill säga att avfallsmottagaren har tillstånd att ta emot avfallet.

Det finns inget uttalat krav på denna kontroll, men arbetsgruppen anser, med stöd av kunskapsreglen, att verksamheten ska veta var avfallet slutligen hanteras. Ur miljö- och varumärkessynpunkt är det oerhört viktigt för ett företag att veta att deras verksamhetsavfall kommer till rätt ställe. Om avfallet slutligen läggs på deponi innebär det från årsskiftet att företaget måste ha kännedom om detta för att uppfylla kraven på karakterisering av avfallet.

9. Finns en ansvarig utsedd för miljöbalkens bestämmelser på företaget?

Företag	A	B	C	U	totalt
Antal ja	3	23	34	4	64
Antal nej		1	4	2	7
Inget svar				10	10

9a. Är ansvaret fastställt?

Företag	A	B	C	U	totalt
Antal ja	3	22	26	2	53
Antal nej		1	8	5	14
Inget svar		1	4	9	14

Kommentarer till fråga 9

A, B och C företagen är enligt egenkontrollförordningen skyldiga att utse en ansvarig för miljöfrågorna på verksamheten. Ansvaret ska vara dokumenterat och fastställt.

Miljösanktionsavgift utgår för A och B företag som inte uppfyller ovanstående krav.

De flesta A, B och C företag uppfyller kraven på att utse en ansvarig, medan cirka 1/3 av C företagen inte har fastställt ansvaret.

U verksamheterna omfattas inte av kraven i egenkontrollförordningen.

11. Lämnas verksamhetsavfall till återanvändning?

	A	B	C	U	totalt
Antal ja	3	18	25	10	56
Antal nej		2		1	3
Avfallet förekommer inte		4	12	5	21
Inget svar			1		1

Kommentarer till fråga 11

På de verksamheter där avfall som kan återanvändas uppkommer nyttjas möjligheten för återanvändning.

Många företag anser att avfall som återanvänds inte kan betraktas som avfall (exempelvis träpallar). Detta kan innebära en viss osäkerhet i tolkningen av ovanstående resultat.

12. Sorterar ni ut avfall som omfattas av producentansvaret?

	A	B	C	U	totalt
Antal ja	3	23	35	13	74
Antal nej		1	2		3
Avfallet förekommer inte				3	3
Inget svar			1		1

12a-e

	A	B	C	U	totalt
Antal som sorterar förpackningar	3	22	30	11	66
Antal som sorterar returpapper	3	21	30	10	64
Antal som sorterar el-produkter	3	22	26	11	62
Antal som sorterar däck	2	8	5	1	16
Antal som sorterar bilar		3	1		4

Fråga 12

De flesta företag sorterar en eller flera avfallsfraktioner som omfattas av producentansvaret. Förpackningar, returpapper och el-produkter är de vanligaste utsorterade fraktionerna.

En del av företagen önskar längre öppettider på stationer där producentansvarsavfall tas emot och önskemål finns från företagen att lämna mindre mängder verksamhetsavfall på kommunala återvinningsstationer.

Krångliga regler på el-sidan försvårar sorteringen (Exempel: Om företagets dator används på kontoret anses den ingå under producentansvaret, om datorn finns i produktionen ingår den inte!)

För att kunna ta reda på vilket producentansvarsavfall som sorteras ut, bör fråga 12 kompletteras med uppgifter om vilket producentansvarsavfall som uppkommer.

12f

Ange orsak till att producentansvaret inte följs:

Företagen köper ett koncept där sortering ingår hos mottagaren, för lite av fraktionen, fraktioner uppkommer inte, små mängder, egen energi från eldning av papper, material hamnar i återvinningen, eldar upp själva.

Fråga 12 f

Vissa företag anger att producentansvaret inte följs eftersom man eldar avfallet, materialet hamnar i återvinningen eller att det sorteras hos mottagaren.

Det är inte tillåtet att elda avfall utan tillstånd/anmälan till tillstånds/tillsynsmyndigheten. Skyldighet finns att sortera farligt avfall och brännbart avfall vid källan (undantag kan finnas för bygg och rivningsavfall). Skyldighet finns också att sortera ut producentansvarsavfall från brännbart avfall.

Det är svårt för verksamhetsutövaren att skilja på de olika avfallsfraktionerna, det är lätt att producentansvarsavfall hanteras som återvinningsavfall, går till förbränning eller deponeras.

I princip bör alla material som för eller senare blir till ett avfall återvinnas i möjligaste mån. Ansvar för återvinningen bör ligga på producenten, som redan vid produktens framtagande ska minimera avfallsmängden och även fundera på hur avfallet ska återanvändas eller återvinnas.

13. Lämnas verksamhetsavfall till återvinning?

	A	B	C	U	totalt
Antal ja	3	24	35	14	76
Antal nej			3		3
Avfallet förekommer inte				1	1
Inget svar				1	1

14. Anser företaget att det finns möjlighet att lämna mera avfall till återvinning?

	A	B	C	U	totalt
Antal ja	3	13	12	7	35
Antal nej		11	24	9	44
Inget svar			2		2

14 a-j Ange orsak till att mera avfall inte återvinns

	A	B	C	U	totalt
Platsbrist		1			1
Kostnader		1	2	1	4
Tidsbrist		3	1		4
Intresse hos ledning			2		2
Intresse hos anställda			2		2
Avsättningsmöjligheter saknas		1	3	3	7
Dåliga insamlingsplatser		1			1
Krånglig lagstiftning		1			1
Övrigt		7	18	5	30

Kommentarer till fråga 13-14

De allra flesta företag lämnar avfall till återvinning och under hälften anser att det finns möjlighet att återvinna mera avfall.

Av de företag som inte tror att mera avfall kan återvinnas anges övrigt som mest återkommande orsak.

Frågan bör förtydligas så att vi får reda på vad ”övrigt” innebär.

15. Uppkommer organiskt avfall inom verksamheten?

	A	B	C	U	totalt
Antal ja	3	15	20	13	51
Antal nej		7	15	3	25
Inget svar		2	3		5

16. (om ja under 15) Skickas det organiska avfallet till deponi?

	A	B	C	U	totalt
Antal ja		5	3		8
Antal nej	3	10	17	12	42
Vet ej				1	1

Kommentarer till fråga 15-16

Svaren är svåra att tolka eftersom arbetsgruppen misstänker att organiskt avfall jämföras med lättnedbrytbart biologiskt avfall. Det är svårt att acceptera att organiskt avfall även kan vara plast. Flertalet av företagen svarar dock att det organiska avfall inte skickas till deponi vilket är positivt.

Frågan bör kompletteras med frågan: Uppkommer lättnedbrytbar organiskt avfall?

17. Sorteras brännbart avfall ut?

	A	B	C	U	totalt
Antal ja	2	21	28	14	65
Antal nej	1	2	7	1	11
Avfallet förekommer inte		1	1	1	3
Inget svar			2		2

Kommentarer till fråga 17

Huvuddelen av företagen sorterar ut brännbart avfall, detta är bra.

De representanter i arbetsgruppen som kommer från kommuner som ligger nära avfallsförbränningsanläggningar konstaterar att producentansvarsavfall och återvinningsavfall lätt hamnar i det brännbara avfallet.

I kommuner som ligger långt från avfallsförbränningsanläggningar, och där närliggande deponi har dispens att deponera det brännbara avfallet, finns en tendens till att deponera brännbart avfall, bl.a. av ekonomiska skäl. Dispensen att fortsätta med att deponera brännbart avfall på deponier kommer från och med 2005 att bli svårare att få.

Att det finns många olika avfallsfraktioner försvårar möjligheten att återanvända/återvinna mera verksamhetsavfall.

Både företag och tillsynsmyndigheter har svårt att överblicka regelverket och detta medför ofta att arbetet att återvinna mera och deponera mindre avstannar, vilket i sin tur medför att återvinningsbart avfall helt i onödan förbränns eller deponeras.

18. Lämnas verksamhetsavfall till deponi?

	A	B	C	U	Totalt
Antal ja	3	21	23	6	53
Antal nej		3	14	9	26
Avfallet förekommer inte					
Inget svar			1	1	2

Kommentarer till fråga 18

Huvudparten av företagen lämnar avfall till deponi.

Vid besöken informerades företagen om de kommande krav på karakterisering av avfall som lämnas till deponi. Det gäller att sortera avfall så att inget eller väldigt lite avfall måste lämnas till deponi.

Arbetsgruppen anser dock att ytterligare information om detta är önskvärt att lämna till företagen. Det är troligt att många företag omfattas av de nya kraven och de som inte har besökts eller fått information genom detta projekt behöver få ytterligare information om karakterisering av avfall.

19. Lämnas hushållsavfall till den kommunala renhållaren?

	A	B	C	U	totalt
Antal ja	2	16	15	3	36
Antal nej	1	6	16	7	30
Avfallet förekommer inte		2	5	1	8
Inget svar			2	5	7

Kommentarer till fråga 19

Företagen är skyldiga att lämna hushållsavfallet till kommunens renhållningsentreprenör. Det kan dock i de lokala renhållningsföreskrifterna finnas möjlighet till dispens från detta krav.

I detta tillsynsprojekt lämnar omkring fyra av tio företag inte sitt hushållsavfall till den kommunala renhållaren. Detta behöver i och för sig inte innebära en försämring ur miljösynpunkt av omhändertagandet av avfallet, men är i strid med det kommunala monopolet på hushållsavfall. I de fall hushållsavfallet lämnas till deponi försätter sig företaget i en svår situation när avfallet, efter nyår, ska karakteriseras.

20. Transporterar företaget själv eget avfall från verksamheten?

	A	B	C	U	totalt
Antal ja	2	10	16	8	36
Antal nej	1	14	21	8	44
Inget svar			1		1

21. (om ja under 20) Uppfylls transportreglerna?

	A	B	C	U	totalt
Antal ja	2	17	15	8	42
Antal nej		3	9		12
Vet ej			4	1	5

Kommentarer till fråga 20-21

Det kan konstateras att några företag inte har anmält eller fått tillstånd för sina avfallstransporter av Länsstyrelsen. Bristen ska enligt MB 29:4 anmälas till åklagare. Frågor som leder vidare till annan fråga misstolkas lätt av handläggarna och bör undvikas fortsättningsvis.

22. Har företaget kontrollerat om transportören har tillstånd, är anmäld eller undantagna från transportreglerna?

	A	B	C	U	totalt
Antal ja	3	18	23	8	52
Antal nej		6	13	8	27
Inget svar			2		2

Kommentarer till fråga 22

För att säkra att avfallet kommer till rätt behandlingsanläggning, ska företag som lämnar avfall kontrollera att transportören har rätt att transportera avfallsfraktionen. En del företag brister i denna kontroll. En förklaring kan vara att företagen anlitar en känd avfallsentreprenör och utgår ifrån att alla tillstånd redan finns.

23. Lagras verksamhetsavfall på fastigheten?

	A	B	C	U	totalt
Antal ja	3	24	37	15	79
Antal nej				1	1
Inget svar			1		1

24 a. Är avfallsfraktionerna rätt sorterade?

	A	B	C	U	totalt
Antal ja	1	19	26	11	57
Antal nej	2	5	11	5	23
Inget svar			1		1

25. Finns risk för att dagvatten/ytvatten förorenas av avfallet?

	A	B	C	U	totalt
Antal ja	2	5	7	2	16
Antal nej	1	18	30	13	62
Inget svar		1	1	1	3

Kommentarer till fråga 23-25

De flesta verksamheter lagrar sitt avfall på verksamheten och detta sker på ett betryggande sätt.

Sorteringen av avfallet kan förbättras. Följande exempel på felsortering har konstaterats:

Hushållsavfall blandas med verksamhetsavfall/deponirest

Hushållsavfall läggs i den brännbara fraktionen

Producentansvarsavfall sorteras som brännbart avfall eller deponirest

Glas blandas med plast

Plåt blandas med plats

Plåt blandas med glas

Fel saker läggs i det brännbara avfall, exempelvis metall och för mycket wellpapper

Elavfall blandas med metallskrot

En bra sortering kan säkras om alla inom företaget utbildas inom avfallsområdet och löpande får veta hur mycket som sorterats och hur detta gynnar både ekonomin och miljön.

Fråga 24 bör kompletteras med en fråga om varför sorteringen inte är rätt utförd, vilka fraktioner blandas med varandra?

10. Förekommer farligt avfall?

	A	B	C	U	totalt
Antal ja	3	24	36	14	77
Antal nej			1	2	3
Inget svar			1		1

29. Lagras farligt avfall?

	A	B	C	U	totalt
Antal ja	3	24	36	13	76
Antal nej			1	2	3
Inget svar			1	1	2

30. Torrt?

	A	B	C	U	totalt
Antal ja	2	24	31	11	68
Antal nej	1		5	2	7
Inget svar			2	3	5

31. Tätt?

	A	B	C	U	totalt
Antal ja	1	24	33	12	70
Antal nej	2		3	1	6
Inget svar			2	3	5

32. Inlåst?

	A	B	C	U	totalt
Antal ja	2	23	27	12	64
Antal nej	1	1	9	1	12
Inget svar			2	3	5

33. Invallat?

	A	B	C	U	totalt
Antal ja	1	21	19	7	48
Antal nej	2	3	16	6	27
Inget svar			3	3	6

34. Uppmärkt?

	A	B	C	U	totalt
Antal ja	1	19	22	10	52
Antal nej	2	5	14	3	24
Inget svar			2	3	5

Fråga 10 och 29-34

Det kan konstateras att huvudparten av de besökta företagen hanterar farligt avfall. Med vissa undantag är förvaring av det farliga avfallet godtagbart, vanligaste bristen är att avfallet inte förvaras invallat och att märkningen saknas.

För att alla som hanterar det farliga avfallet ska kunna veta vilket farligt avfall som hanteras anser arbetsgruppen, med stöd av hänsynsreglerna, att verksamhetsutövaren är skyldig att märka upp all farligt avfall och invalla det flytande farliga avfallet. Att invalla FA minskar risken för skador på hälsa och miljö.

Frågorna bör kompletteras med uppgift om det farliga avfallet är i fast eller flytande form. Farligt avfall i fast form kan förvaras utanför en invallning (exempelvis lysrör).

Sammanställning av företagarnas synpunkter

Antal svar från företag: 55 (av 81)

Hur uppfattades besöket?

Dåligt			Bra				Mycket bra		
		1		4	6	20	13	11	

Hur var informationen om avfall?

Dålig			Bra				Mycket bra		
		2	1	5	10	12	14	11	

Kommer verksamheten att återvinna mera avfall efter besöket?

Antal ja 28 Antal nej 15 Inget svar: 12

Kommer verksamheten att minska avfallsmängderna som går till deponi efter besöket?

Antal ja 37 Antal nej 15 Inget svar: 3

Vad var bra vid besöket? (svaren har indelats i 4 grupper)

Informationen

2 Bra information

Informationen

Bra information och lägesrapport

Bra utförlig information

Den information som vi fick

Den allmänna informationen, genomgången av företaget

Tips. Idéer. Saklig information.

Bra information och genomgång av materialet.

Klara tydliga besked om vad som gäller vid avfallshantering/återvinning

Att bli uppdaterad på det som gäller

Information om nyheter, positivt att veta ansiktet bakom namnet

Upplysningarna om vad som gäller idag och vad som kommer i framtiden.

Uppdatering av avfallshantering

Raka besked. Stor kunskap

Upplyftande och informativt

Information om hantering av avfall

Uppdatering av avfallshanteringen

Bemötandet

Öppna för fortsatta kontakter.

Personlig kontakt. Trevligt bemötande.

Inspektörens uppträdande

Den personliga kontakten

Enkel och bra person att prata med

Lätt och avspänd stämning

Ni tog med frågor hem att besvara till oss. Kunnig personal från kommunen

Öppenheten, förståelsen och informationen man fick

Ökad kontakt och info

Trevligt bemötande i allmänhet

Ökad förståelse
Sunt förnuft gäller
Det var lätt att diskutera med dom och komma fram med en bra lösning

Hjälpen och bekräftelsen

Det är bra för oss företagare att få hjälp och bekräftelse på att vi jobbar åt rätt håll
Bra synpunkter om vad företaget kan förbättra vid rundvandringen
Att myndigheten visar intresse och besöker företagen
Informationen och gemensamma genomgången av avfallshanteringen
Vi fick hjälp med att reda ut lite begrepp och klasser på avfall
Tacksamt med hjälp att tyda lagkrav
Genomgång av avfall internt
Få klarhet i om vi lever upp till Era förväntningar
Fick svar på frågor.
Att vi får svar på frågor som vi tycker är svåra.
Uppdateringen, att någon bryr sig
Bra genomgång koncentrerad på avfall och företaget fick möjlighet att gen samlad bild av sin avfallshantering

Dialogen

En öppen och fin dialog
Bra samtal
Diskussionen
Att få diskutera miljö/avfallsfrågor
Få igång en dialog om avfallshantering och en granskning av vårt arbetssätt och hantering
Öppenhet och samverkan mellan myndighet och företag
Bra dialog

Vad var dåligt vid besöket?

Inget

Inget från tillsynsmyndigheten
Inget nämnvärt
7 Inget
Inget som vi kan säga direkt eller peka på
Inget – möjligt vädret.

Tiden

Kändes stressande p g a min egen tid inte vill rätta till
Tidsbrist. Besöket kunde varit längre

Underlaget

(Om utvärderingsblanketten) Tiogradig skala är för mycket! 4 räcker! Fråga 3 och 4 är dåliga om man inte ska göra kommentarer

Informationen

Förhandsinformationen om syftet med besöket

Hur kan tillsynsmyndigheten bli bättre?

Informationen

Löpande information om avfallshantering gentemot företag

Ökad kontakt och info

Ett bättre presentationsmaterial skulle kunna ge en tydligare bild av era mål

Mer information

Informera

Den typ av information kan gärna vara i större grupper av företag

Uppdatera oss. Det är inte alltid man hinner med att söka den information som berör oss

Bli tydligare på alla lagar som gäller

Informera om framtida regeländringar så att företagen är beredda

Använd material ur prospektet (från Miljösamverkan Sydost samt kommunens info och sorteringsguide)

Vet ej, tycker det fungerar bra

Praktiska exempel och hjälpen

Praktisk vägledning

Mera information om kontakter som tar emot avfall

Ge/sprida exempel

Hjälpa företag att bli av med ”riskavfall”.

Att dela med sig av ”best practice” av miljöarbetet

Att hjälpa företagen med tolkningen av lagstiftningen

Inspektionerna

Mer besök.

Fortsätta med riktade besök någon gång per år

Tätare besök.

Gärna flera projekt av denna typ

Handläggningstider

Snabbare handläggningstider. Svårt på 3-4 man, men det är viktigt

Övrigt

?

5 Vet ej

Kommentarer:

Huvudparten av företagen anger att både besöket och informationen var Bra eller mycket bra. De flesta företag anger även att de kommer att återvinna mera och deponera mindre efter besöket.

De positiva synpunkterna överväger de negativa. Av synpunkterna framgår att företagen vid besöket främst uppskattade informationen, bemötandet, hjälpen, bekräftelsen och dialogen. Företagen önskar mera information och löpande uppdatering inom avfallsområdet. Även flera praktiska exempel på lösningar önskas. Arbetsmetoden uppskattades av företagen.

Sammanställning av miljöhandläggarnas synpunkter

Antal inspektörer som lämnat synpunkter på underlaget: 25 av 29 miljöhandläggare.

Vad tycker du om inspektionsunderlaget till avfallsprojektet?

Dåligt	Bra						Mycket bra		
			1	1	3	3	8	7	2

Vad var bra?

Underlaget

4 handläggare: Att allt finns med

3 handläggare: Ett avgränsat område (avfall), Enkelt att följa. Intressant för företagen

Internt är materialet bra och upplysande

Att det finns kommentarer, hänvisningar i underlaget var bra som stöd vid samtalet

Informativt om avfallslagstiftningen. Bra upplägg.

Lagom omfattning Bra kommentarer och laghänvisning

Tilläggs-texten med lagstiftning i samband med frågan, lättanvändbart.

Bra frågor, ger utrymme för lite diskussion.

Kommentarerna är bra

Utförligt, kan användas även vid annan tillsyn

Saklig genomgång av alla fraktioner

Sammanfattningen/förklaringen vid varje fråga

God täckning av området

Informationen

Tydlig information, både om inspektionen och allmänt om avfall

Bra broschyr

Gemensamt OH-material (Vi använde inte OH men bra / (manus)stöd vid genomgången)

Avgränsad information i ett komplicerat ämne

All information kom med i underlaget

Vad var dåligt?

Underlagets uppbyggnad

Det blev upprepningar vid frågeställningarna! Man ställde första frågan och besvarade de övriga frågorna på en gång.

En del viktig information i inspektionsunderlaget skulle varit med från början även mallen för inspektionsrapporten

Lite fel ordning på frågorna

Lite rörigt kring biten om organiskt avfall och brännbart avfall

2 handläggare: Inspektionsrapporten. Den borde vara utformad som en checklista (som i egenkontrollprojektet) så hade flera inspektioner hunnits med. Nu tog det onödigt lång tid att skriva inspektionsrapporterna

Alltför omfattande vilket gör att inspektionerna tar lång tid

För lite plats att skriva på i underlaget. Måste ha separata papper

Frågorna

Svårt ibland att markera ja eller nej (svaret är ofta "delvis"). Oklart om t.ex sågspån ska noteras både som organiskt och brännbart avfall. Samma sak gäller plast som kan vara både prod.anvar, organiskt samt brännbart.

Ja/nej räcker inte alltid som svarsalternativ. Allt är inte svart eller vitt...
Kanske frågan "Hur hanteras respektive fraktion" –beskrivning av praktiska lösningar

Underlagets omfattning

Alldeles för mycket! Inspektionsordningen föll sig inte naturligt då själva underlaget gick igenom

Vid besöket kändes materialet lite "tungt", men det är jo omfattande

Saknas något i underlaget?

Frågorna

En fråga om de sorterar ut organiskt avfall

Vet inte riktigt om det saknas men en fråga som dykt upp i samband med projektet är hur vi ska ställa oss till de gröna hushållstunnorna (som saknas hos 2/3 delar av besökta företag).

Finns dispensmöjligheter och i så fall enligt vilken §, vilka krav kan vara lämpliga att ställa vid en eventuell dispens? Det handlar ju inte om egen transport eller om omhändertagande i egen regi utan helt enkelt att man vill låta någon annan än kommunen sköta för transporten.

3 handläggare: Uttömmande tolkning av "läsbart utrymme" för FA

Ej anpassat för små verksamheter

För omfattande och tidskrävande på alla små verksamheter

Praktiska exempel i informationen

Kanske någon slags morot till företagaren, exempelvis: Visste ni att ett ton pallemballage kan återvinnas till 55 500 bärkassar?

Övrigt

2 Nej

Vad kan bli bättre?

Underlaget

Separera faktadel och frågedel i informations- och inspektionsmaterialet (papperbesparande + enklare att skriva egna anteckningar i faktadelen .

Mera specialinriktat på likartade verksamheter. För allmänt för utvärdering.

Man behöver inte skriva i långa meningar utan det blir mer lättöverskådligt om man väljer att skriva i punktform istället.

Bättre struktur så man hittar bättre i materialet

Kanske även VU bör ha tillgång till inspektionsunderlaget (frågorna) under inspektionen för att ha lättare att hänga med.

Mycket text i underlaget – kan vara lite oöverskådligt

Mera komprimerad rapport

Det var bra

Informationen

Tydligare i informationsbrevet att farligt avfall var en liten del projektet (någon letade förtvivlat efter listan på farligt avfall)

Tydligare i informationsbladet att instruktion till Avfallskodklassningen finns i Bilaga 2 AF

Exempel

Gärna konkreta exempel på hur företag har lyckats minska sina avfallsmängder. Goda exempel

Övrigt

Troligen jag själv

Allt

Kommentarer:

Det gemensamma inspektionsunderlaget är det som uppskattas mest av handläggarna, men även informationsmaterialet har mottagits positivt.

Underlagets uppbyggnad anges som bristfälligt inom vissa frågor.

Förslagen till förbättringar bör införas i underlaget om det ska användas igen.

UTVÄRDERINGEN AV TEMADAGEN OM AVFALL

Av 133 deltagare lämnade 112 en utvärderingsenkät.

Helhetsbedömning av kursen:

	Företag	Offentlig förvaltning/bolag
Mycket bra	7	6
Bra	49	38
Godtagbart	7	4
Mindre bra		1

ATT TÄNKA PÅ!*Positiva erfarenheter av projektet*

Det fungerar bra att arrangera gemensamma temadagar under dagtid för både företag och miljöhandläggare. Utvärderingen av dagen visade på stor uppskattning från båda parter.

Informationsbroschyren om verksamhetsavfall har utkommit i 3600 ex.

Arbetsmetoden uppskattas av alla berörda parter och leder till miljöförbättringar inom avfallsområdet.

Arbetsmetoden kan användas som ett instrument i miljömålsarbetet.

Det här kan vi bli bättre på

Om avfallsområdet fortsatt ska prioriteras bör en samordning ske av den gemensamma, löpande avfallsinformationen till företag och miljöhandläggare. Informationen bör innehålla praktiska lösningar och exempel. Naturvårdsverket och branschorganisationerna har ett ansvar i denna fråga.

För att säkra en fortsatt hög inspektionsfrekvens bör Miljösamverkan Sydost verksamhetsplan fastställas under våren. Detta bör ge förvaltningarna möjlighet att införa projekten i sin verksamhetsplan och därmed avsätta mera tid till projekten och få större utbyte av underlaget.

I år testades underlaget på två företag innan det skickades ut till förvaltningarna, trots detta kan det konstateras att underlaget alltid kan bli bättre! Förbättringsförslagen bör införas i underlaget om det ska användas ytterligare.

En del frågor i underlaget har inte besvarats av inspektörerna vid besöket. Orsaken till detta kan vara många, en möjlig lösning på detta är att försöka begränsa antalet frågor.

ETT STORT TACK TILL ALLA FÖRETAGARE, FÖREDRAGSHÅLLARE OCH MILJÖHANDLÄGGARE SOM MEDVERKAT I PROJEKTET!

Medverkande i arbetsgruppen:

Kalmar kommun: Charlotta Skoglund, miljöinspektör

Nybro kommun: Malin Ekstedt, miljöinspektör

Oskarshamns kommun: Marie Lindström, miljö- och hälsoskyddsinspektör

Västerviks kommun: Klas Jonsson, Elin Nilsson och Pia Sjöholm, miljöinspektörer

Regionförbundet i Kalmar Län: Karen Jensen, projektledare

Medverkande i kontaktpersongruppen:

Borgholms kommun: Christian Pettersson, miljöinspektör

Emmaboda kommun: Hans Lundgren, miljöchef

Hultsfreds kommun: Maria Vrethammar, miljöinspektör

Högsby kommun: Annika Andersson, miljöinspektör

Länsstyrelsen i Kalmar Län: Lars Engström, Nina Hansson och Lotta Österberg, miljöhandläggare

Mönsterås kommun: Henrik Andersson, miljöinspektör

Mörbylånga kommun: Liselotte Eriksson, miljöinspektör

Torsås kommun: Mikael Nilsson, miljöinspektör

Vimmerby kommun: Anders Karlsson, miljöinspektör

Adress: Regionförbundet i Kalmar Län, Box 762, 391 27 Kalmar

Projektledare: Karen Jensen, karen.jensen@kalmar.regionforbund.se, tfn. 0480-448380

www.kalmar.regionforbund.se>regionalutveckling>miljosamverkan_sydst

Kopiera gärna hela eller delar av rapporten, kom ihåg att hänvisa till källan!